

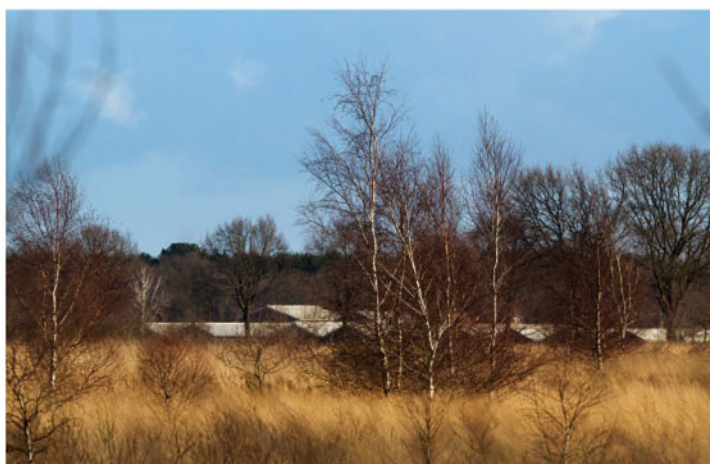

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie gemeente Vlaardingen

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

19 november 2024 / projectnummer: 3844

1 Advies over het OER in het kort

De gemeente Vlaardingen werkt aan een nieuwe omgevingsvisie. In de visie komen alle opgaven voor de fysieke leefomgeving samen en staat hoe de gemeente omgaat met de beperkte fysieke ruimte van de stad. De drie kernambities in de ontwerp-omgevingsvisie zijn: Vlaardingen is (1) sociaal, aantrekkelijk en gezond, (2) toekomstbestendig en (3) innovatief. Ondersteunend aan de totstandkoming van de visie is een omgevingseffectrapport (OER) opgesteld.¹ Voordat de gemeenteraad besluit over de visie, heeft de gemeente de Commissie voor de milieueffectrapportage (de Commissie) gevraagd om te adviseren over het OER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het OER.

Wat staat in het OER?

Het OER onderzoekt of de ambities en het voorgenomen beleid (zie figuur 1) haalbaar zijn en voert zogeheten ‘botsproeven’ uit om conflicterende beleidskeuzen in beeld te brengen. Het OER bevat daartoe een uitgebreide ‘foto van de leefomgeving’, waarin de verschillende (milieu)problemen voor het voetlicht komen. Hieruit blijkt dat de gemeente op diverse milieuthema’s voor uitdagingen staat. De voornaamste zijn: (1) wateroverlast en waterveiligheid, (2) droogte, bodemdaling en verzilting, (3) hittestress, (4) gezondheid, (5) geuroverlast, (6) duurzame elektriciteit en (7) circulariteit.

De beoordeling aan de hand van de botsproeven en het ruimtegebruik is kort. De effectbeoordeling is beperkt tot zes mogelijke ontwikkelingsgebieden, waarvoor een aantal aandachtspunten zijn aangegeven (vooral luchtkwaliteit, grondwateroverlast en geluidhinder). Het OER eindigt met een aantal aanbevelingen, onder meer voor monitoring.

Wat is het advies van de Commissie?

De Commissie ziet dat de gemeente met de nieuwe omgevingsvisie streeft naar integraal beleid dat de fysieke leefomgeving overstijgt. Het is evident dat het sociale en economische domein, naast het omgevingsdomein, zijn betrokken bij de beleidsvorming, en dat de gemeente aandacht heeft voor daaruit voortvloeiende kansen en belemmeringen voor haar ambities. De mate waarin het beleid uit de visie de beoogde doelen bereikt, is in het OER op hoofdlijnen in beeld gebracht. De botsproeven maken ook op hoofdlijnen zichtbaar in hoeverre de verschillende ambities onderling samengaan.

De Commissie is positief over de rol die het OER heeft gespeeld bij de totstandkoming van de visie, afgaande op de stukken en de presentatie tijdens het locatiebezoek². In het beleidsproces zijn concepten van de visie gevoed met inzichten en aanbevelingen uit tussentijdse versies van het OER. Dit was mogelijk omdat de informatie over de huidige situatie (foto van de leefomgeving) in Vlaardingen relatief gedetailleerd en gebiedsspecifiek is, op basis van verschillende bestaande bronnen.

¹ *Omgevingseffectrapport omgevingsvisie Gemeente Vlaardingen*, 14 augustus 2024. Deze versie is door de gemeente ter inzage gelegd tezamen met de ontwerp-omgevingsvisie. Het OER is formeel een milieueffectrapport (MER), maar gaat ook in op sociale en economische aspecten. Daarom is de term ‘omgevingseffectrapport’ gekozen.

² Op 1 oktober 2024 bezocht de Commissie Vlaardingen en sprak zij met vertegenwoordigers van de gemeente, waaronder de wethouder die verantwoordelijk is voor de omgevingsvisie.

Ook is de Commissie positief over de aandacht voor het hierna nog op te stellen beleid. Het OER doet suggesties voor (nader onderzoek naar) beleid op het gebied van mobiliteit (snelheidsverlagingen, verdichting rondom voorzieningen), groen³, speelmogelijkheden, wateroverlast en opwekking van zonne-energie op daken. Deze aandachtspunten volgen logisch uit de beschrijving van huidige situatie en de trends in het OER. De uitvoeringsparagraaf van de omgevingsvisie is uitgebreid, met aandacht voor regelmatige evaluatie en actualisatie, uit te werken programma's, principes voor nieuw beleid en een afwegingskader voor nieuwe initiatieven.

Ondanks deze punten constateert de Commissie dat het OER een aantal essentiële onderdelen van een milieueffectrapport niet bevat. Het gaat om de beschrijving en vergelijking van beleidsopties bij de vaststelling van de visie ('alternatieven') en de beoordeling van milieueffecten. Vooral op twee milieuthema's (water/bodem en gezondheid) ziet de Commissie dat de gemeente nu al voor dermate grote vraagstukken staat, dat ze meer aandacht en onderzoek behoeven in het OER. Daarnaast constateert de Commissie een aantal methodische aandachtspunten, die maken dat de effectbeoordeling in dit OER nu niet juist en niet volledig is.

De Commissie signaleert daarom dat in het OER nog belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de omgevingsvisie. Het gaat om de volgende punten:

- **Beleidsopaties:** alternatieven zijn een kernonderdeel van een OER. Maak een risico-inschatting van de belangrijkste milieu-uitdagingen van Vlaardingen en beschrijf op hoofdlijnen alternatieven (beleidsopaties) die aansluiten bij de kernambities van de gemeente. Vergelijk deze opties op doelbereik en milieueffecten. De Commissie denkt in ieder geval aan een gedegen verkenning vanuit het perspectief 'water en bodem' (kwetsbare ligging) en vanuit het perspectief 'volksgezondheid'. Klimaatbestendigheid en een gezonde leefomgeving zijn namelijk belangrijke ambities uit de ontwerp-omgevingsvisie en grote vraagstukken waarvoor de gemeente staat.
- **Inhoud effectbeoordeling:** beoordeel de belangrijkste milieueffecten van de ontwerp-omgevingsvisie. Daaronder vallen in ieder geval de ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de gezondheidssituatie. Motiveer ook voor andere milieuthema's welke aanzienlijke milieueffecten kunnen ontstaan, zoals voor waterkwaliteit en natuur. Onderzoek vervolgens op hoofdlijnen de belangrijkste positieve en negatieve milieueffecten bij de uitvoering van de visie en de mogelijkheden om eventuele knelpunten te voorkomen.
- **Methodiek effectbeoordeling:** breid de effectbeoordeling uit met een beoordelingskader met criteria en indicatoren, zodat dit navolgbaar wordt. Beoordeel de gevolgen ten opzichte van de huidige milieusituatie en ontwikkelingen in de toekomst die voldoende zeker zijn, zoals woningbouwplannen waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden. Vertaal onzekerheden naar een aanzet tot een monitorings- en evaluatieprogramma.

De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het OER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de omgevingsvisie.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en legt ze preciezer uit op welke punten ze adviseert het OER nog aan te vullen. In hoofdstuk 3 doet de Commissie aanbevelingen

³ Zie de Groenvisie 2024-2034.

voor de doorontwikkeling van het beleid van de gemeente (waarbij de milieu-informatie in een latere fase in beeld gebracht kan worden).

Figuur 1: De visiekaart van Vlaardingen (bron: ontwerp-omgevingsvisie, p. 108–109).

Aanleiding MER (OER)

De omgevingsvisie beschrijft het samenhangende beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de middellange tot lange termijn (2040). Omdat de omgevingsvisie kaderstellend is voor mer- (beoordelings)plichtige projecten zoals stedelijke ontwikkelingsprojecten is het nodig om een plan-MER (OER) op te stellen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft zelf geen

milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Vlaardingen – besluit over de omgevingsvisie.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3844 op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming door de gemeenteraad van Vlaardingen.

2.1 Beleidsopties niet uitgewerkt

Alternatieven zijn een kernonderdeel van een OER

Een kernonderdeel van een milieueffectrapport is het vergelijken van beleidsopties (in mer- termen 'alternatieven') voor bestuurders en de omgeving. Juist wanneer het volledige beleid van de gemeente op sociaal-, economisch en omgevingsdomein wordt herzien (zoals in de gemeente Vlaardingen), is het van belang om goed na te gaan welke beleidsopties er zijn. Inhoudelijk is het een uitgelezen kans om de omgevingsvisie te voeden met (nieuwe) inzichten in (soms onverwachte) kansen en risico's voor de leefomgeving. Het is ook een unieke kans om mogelijke oplossingen voor de verdeling van de (schaarse) ruimte met elkaar te vergelijken. Zo wordt voor bestuurders duidelijk welke keuzemogelijkheden er zijn en kan het gesprek goed worden gevoerd met externe partners (bewoners, bedrijven, organisaties) over de mogelijke ontwikkelrichting(en) van de gemeente.

In dit OER ontbreken alternatieven

Het OER beschrijft en vergelijkt geen alternatieven, en onderbouwt ook niet waarom die ontbreken. In het OER staat dat wel varianten voor woningbouw zijn onderzocht, maar de uitkomsten van dit onderzoek staan niet in het document. Daardoor is niet navolgbaar welke rol het omgevingsbelang bij de gemaakte keuzes heeft gespeeld en of er ook mogelijkheden zijn om andere keuzes te maken.

Aanknopingspunten voor onderzoek naar alternatieven

De Commissie ziet in ieder geval twee grote uitdagingen op Vlaardingen afkomen die op het niveau van de omgevingsvisie om een alternatievenafweging vragen. Dit zijn uitdagingen rond:

- **Het water- en bodemsysteem:** in de omgevingsvisie en de foto van de leefomgeving wordt veel aandacht besteed aan de problematiek van water en bodem, waaronder hogere waterstanden op de Nieuwe Waterweg, bodemdaling, hoge grondwaterstanden, kwetsbare (houten) funderingen, zware regenbuien en een rioolsysteem met frequente overstorten. Het OER constateert terecht dat deze problemen in de toekomst kunnen verhevigen door klimaatverandering. In het OER hoort een verkenning hoe deze

fenomenen zich systematisch tot elkaar verhouden, ook in relatie tot klimaatverandering, én hoe de gemeente eruit kan komen te zien als het water- en bodemsysteem leidend wordt bij de ruimtelijke planning en inrichting op de lange termijn (bijvoorbeeld in het jaar 2075⁴). Onderzoeksvragen zijn dan bijvoorbeeld waar en welke typen woningbouw op de lange termijn bij uitstek geschikt is, op welke manieren duurzame oplossingen voor de huidige problemen kunnen worden gevonden en welke kansen het systeem voor landschapsontwikkeling meebrengt⁵? Betrek hierbij ook de nu bij het Deltaprogramma in ontwikkeling zijnde hoogwaterveiligheidsstrategie voor het gebied Rijnmond–Drechtsteden en de regionale veenweidestrategie.

- **Gezondheidsbevordering en preventie van gezondheidsproblemen:** de ambities én opgaven zijn groot op het thema ‘gezonde leefomgeving’. Met industriële complexen zowel binnen als vlak buiten de gemeentegrenzen is de druk op het leefmilieu aanzienlijk.⁶ Ook de gezondheid van de bevolking kent veel knelpunten⁷, zo blijkt uit het OER. Het OER biedt de kans om te onderzoeken hoe de gemeente er uit zou kunnen zien als het volledig zou focussen op een gezondere leefomgeving. Onderzoeksvragen zijn dan bijvoorbeeld: welke maatregelen kan de gemeente treffen om te voldoen aan de recent aangescherpte Europese normen voor luchtkwaliteit⁸ en de strengere gezondheidkundige advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), en welke maatregelen kunnen dienen ter bevordering van de gezondheid (gezonde voedselomgeving, beweging, huisvesting)? Daarnaast kan worden verkend welke bedrijven in de toekomst mogelijk wegtrekken of zich juist vestigen in (de buurt van) de gemeente, waardoor gezondheidsdruk af- of toeneemt, en welke ruimte dit oplevert voor andere ontwikkelingen. Ook de behoefte aan extra groen kan verder ruimtelijk worden verkend.

Op het niveau van de omgevingsvisie leidt dit tot een analyse van mogelijke oplossingsrichtingen op hoofdlijnen, binnen de randvoorwaarden voor het gemeentelijke beleid (zoals de woningbouwopgave uit de Woonvisie 2021–2030, de wens om niet uit te breiden richting het buitengebied en de wens om geen bedrijventerreinen meer te transformeren). Daarin is nog geen gedetailleerde uitwerking nodig, maar wel een systematische, kwantitatieve beschouwing op hoofdlijnen. Deze beschouwing kan aanleiding geven om bepaalde keuzes in de omgevingsvisie aan te scherpen of te heroverwegen én bepaalt de agenda voor vervolgbesluiten (uitwerking in programma’s of actualisatie van de omgevingsvisie).

⁴ Een dergelijk zichtjaar helpt om ook niet volledig te denken vanuit de bestaande (financiële) kaders, maar om creatief te kunnen onderzoeken wat kansen op termijn kunnen worden.

⁵ De recent vastgestelde Groenvisie 2024–2034 biedt overigens ook veel aanknopingspunten voor het opvangen van deze opgave.

⁶ In paragraaf 4.7 analyseert het OER de gezondheidkundige situatie. Onderdeel daarvan is een inschatting van de milieugezondheidsrisico’s. Het OER beschrijft dat dit risico relatief hoog is in Vlaardingen: van wegen en vanuit de omliggende havens komt op dit moment al veel luchtvervuiling en geluidsoverlast. De luchtvervuiling zal in de toekomst licht verbeteren; de geluidhinder niet.

⁷ Zie figuur 3–1 uit het OER.

⁸ Zie [Air quality: Council gives final green light to strengthen standards in the EU – Consilium \(europa.eu\)](https://consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/04/24/).

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voordat wordt besloten over de omgevingsvisie:

- het OER te gebruiken om – voor in ieder geval de thema's water en bodem en gezondheid – op hoofdlijnen een aantal mogelijke alternatieven te beschrijven en te vergelijken en deze te toetsen op doelbereik en milieueffecten;
- de woningbouwvarianten in de ontwerp-omgevingsvisie op hoofdlijnen te vergelijken op basis van omgevingseffecten en de argumenten die doorslaggevend zijn geweest voor de gemaakte afwegingen te benoemen.

2.2 Positieve en negatieve gevolgen voor het milieu onderbelicht

Een tweede belangrijke functie van het OER is het in kaart brengen van de milieugevolgen. Een goed beeld van de milieugevolgen maakt het mogelijk om positieve en negatieve consequenties van het beleid mee te wegen bij het besluit over de visie, en een inschatting te maken van de haalbaarheid van de mogelijke oplossingen en beleidskeuzes van de gemeente. Dat is van belang, omdat er anders ontwikkelingen in gang worden gezet die later onuitvoerbaar blijken (vanwege grote milieuknelpunten), of die later onverenigbaar blijken met de eigen beleidsambities.

De Commissie constateert dat het OER op dit punt niet de essentiële informatie bevat. Ze werkt dit uit in een inhoudelijke paragraaf (2.2.1) en een methodische paragraaf (2.2.2).

2.2.1 Inhoudelijk: belangrijkste milieuthema's onderbelicht

Op een aantal milieuthema's signaleert het OER terecht knelpunten in de huidige situatie en in de zogeheten 'autonome ontwikkeling' (de verwachte ontwikkeling van het milieu als de visie niet vastgesteld zou worden). De Commissie constateerde al dat deze knelpunten vooral (maar niet uitsluitend) betrekking hebben op het water- en bodemsysteem en de volksgezondheid.

Het OER bevat goede analyses van het huidige water- en bodemsysteem en de huidige gezondheidskundige situatie. Het analyseert echter niet of nauwelijks wat de gevolgen zijn van het beleid uit de visie voor deze milieuthema's. Het OER geeft nu alleen een aantal milieurisico's weer voor zes verdichtingslocaties voor woningbouw, met een zeer beperkt ruimtebeslag. Vooral op het gebied van water en bodem en gezondheid (en mogelijk ook op andere milieuaspecten) is de kans groot dat er in de toekomst knelpunten ontstaan voor de leefomgeving. Doordat deze niet zijn geanalyseerd, is niet in beeld hoe houdbaar de keuzes uit de visie zijn op de middellange en lange termijn. Ook is niet in beeld welke maatregelen de gemeente kan treffen om knelpunten te voorkomen. Dit werkt de Commissie hierna uit voor de verschillende milieuaspecten.

Gevolgen vanwege het water- en bodemsysteem

De Commissie constateert dat de eerdergenoemde problemen in het water- en bodemsysteem nauw samenhangen en kunnen leiden tot aanzienlijke risico's voor de leefbaarheid en de haalbaarheid van (woningbouw)plannen in Vlaardingen. Tegelijkertijd

kunnen transformaties met adaptieve inrichtingsmethoden ook de waterrobuustheid vergroten.

Het OER verkent deze gevolgen niet. Zo onderzoekt het rapport niet hoe het water- en bodemsysteem zich ontwikkelt, wat bijvoorbeeld de effecten zijn van de zeespiegelstijging op Vlaardingen (grondwaterdruk en hoogwaterveiligheid) en hoe de bodemdaling zich ontwikkelt.

Gevolgen voor de volksgezondheid

De ontwerp-omgevingsvisie zet geen fundamentele wijzigingen van de fysieke ruimte in. Dit omdat uitbreiding van stedelijke functies in het buitengebied wordt uitgesloten. Desondanks kunnen er in de toekomst nog steeds aanzienlijke gevolgen voor de volksgezondheid zijn. Het gaat daarbij enerzijds om veranderingen in bestaande gezondheidsproblemen als gevolg van de (regionale) milieukwaliteit (lucht, geur, geluid). Anderzijds kan het gaan om een gezondere leefstijl door onder meer verbetering van de huisvesting, inrichten van speel- en ontmoetingsmogelijkheden in de nabijheid, aanbod van gezonde voeding, verleiden tot lopen en fietsen boven gemotoriseerde vormen van vervoer.

Het OER maakt niet duidelijk in hoeverre de beleidskeuzes in de visie samengaan met de kernambitie 'een gezonde leefomgeving'. Ook is niet onderzocht hoe de huidige gezondheidskundige situatie verandert als de bevolkingssamenstelling verandert, bijvoorbeeld omdat de ontwerp-omgevingsvisie wil inzetten op het toevoegen van woningen in het middeldure en dure segment.

Relevante andere milieuaspecten

De summiere effectbeoordeling van de zes woningbouwvarianten gaat alleen over bodemdaling, archeologie, wateroverlast, geluid en stikstofdioxiden (luchtkwaliteit). Het OER geeft niet aan waarom de effecten niet ook op andere aspecten zijn beoordeeld, zoals externe veiligheid, geurhinder, landschap, waterkwaliteit en natuur (waaronder de hoofdgroenstructuur van Vlaardingen). Negatieve gevolgen voor natuur (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland) en waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water (KRW)) kunnen sterk bepalend zijn voor de haalbaarheid van ontwikkelingen. Zo kunnen keuzes in het stedelijk gebied toekomstige aanpassingen aan het watersysteem in de weg zitten, waardoor waterkwaliteitsdoelen in het kader van de KRW niet gehaald kunnen worden.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voordat wordt besloten over de omgevingsvisie, de belangrijkste milieueffecten bij de uitvoering van de visie nader in beeld te brengen, waaronder in ieder geval de ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de gezondheidskundige situatie. Motiveer op welke thema's wel en op welke geen aanzienlijke milieueffecten kunnen ontstaan. Onderzoek vervolgens op hoofdlijnen wat de belangrijkste positieve en negatieve effecten zijn bij de uitvoering van de omgevingsvisie en geef inzicht in maatregelen om eventuele knelpunten te voorkomen.

2.2.2 Methodisch: effectbeoordeling niet navolgbaar en onvolledig

De beoordeling van milieueffecten van de woningbouwvarianten in paragraaf 5.4 van het OER is zeer summier, en niet goed navolgbaar. Op de volgende punten adviseert de Commissie om de methodiek in het OER aan te passen:

- **Onderbouwing effectbeoordeling:** het OER bevat geen onderbouwing van de effectscores (behalve kaarten van de huidige situatie). Een beoordelingskader, met criteria en indicatoren, ontbreekt. Hierdoor is de effectbeoordeling niet navolgbaar.
- **Beoordeling ten opzichte van huidige situatie én autonome ontwikkelingen:** in de effectbeoordeling worden de milieueffecten van de woningbouwlocaties alleen ten opzichte van de huidige situatie beoordeeld. De referentiesituatie voor een OER omvat echter ook de autonome ontwikkeling van het milieu. Tot de autonome ontwikkelingen behoren alleen ontwikkelingen die voldoende zeker zijn (dus niet het vastgestelde beleid waarover bijvoorbeeld nog geen verdere besluitvorming in omgevingsplannen of omgevingsvergunningen heeft plaatsgevonden en alleen trends in de toekomst die voldoende zeker zijn). Door deze zekere ontwikkelingen mee te nemen ontstaat een duidelijk beeld van de gevolgen van de visie voor het milieu.
- **Autonome ontwikkelingen woningbouw:** het OER stelt dat de woningbouwplannen uit de Woonvisie 2020–2030 een autonome ontwikkeling zijn. Wat echter ontbreekt, is een overzicht met ontwikkellocaties waarbij wordt aangegeven in welke fase de besluitvorming zich bevindt en om hoeveel woningen het ongeveer gaat. Dan wordt duidelijk welk deel van de aantallen wel, en welk deel niet tot de autonome ontwikkeling behoort.
- **Benodigde monitoring:** de aanzet voor monitoring en evaluatie van de omgevingsvisie is zeer beknopt, algemeen en theoretisch van opzet. Zo ontbreekt een koppeling met het beoordelingskader en de risico's die uit het OER volgen voor de vervolgbesluitvorming. Dit maakt het periodiek analyseren van het doelbereik (de mate waarin de gestelde doelen dichterbij komen) en de milieueffecten niet goed mogelijk. Een analyse van onzekerheden in de effectbeoordeling en het doelbereik is nodig om te bepalen op welke milieuthema's vooral gemonitord moet worden. Meer inzicht in de monitoring past ook bij de aandacht die Vlaardingen, onder andere in de laatste paragraaf van de ontwerp-omgevingsvisie, schenkt aan de verdere uitvoering van het beleid en de wens om van de omgevingsvisie een dynamisch instrument/visie te maken.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voordat wordt besloten over de omgevingsvisie:

- de effectbeoordeling uit te breiden met een beoordelingskader met criteria en indicatoren;
- de gevolgen van de visie te beoordelen ten opzichte van de huidige milieusituatie en ontwikkelingen in de toekomst die voldoende zeker zijn (autonome ontwikkelingen);
- een meer inhoudelijke aanzet te geven voor een monitoringsprogramma op basis van de belangrijkste onzekerheden in de effectbeoordeling.

3 Aanbevelingen voor doorontwikkeling beleid

De gemeente heeft aan de Commissie gevraagd welke aandachtspunten zij ziet voor de doorontwikkeling van het beleid (in een nieuwe versie van de omgevingsvisie en/of in programma's). In dit hoofdstuk doet de Commissie daarvoor suggesties.

3.1 De positionering van Vlaardingen binnen regionale ontwikkelingen en systemen

De visie en het OER benoemen op een aantal punten de regionale positie van Vlaardingen: de stad ligt feitelijk ingeklemd tussen het water van de Nieuwe Waterweg en de natuur van Midden-Delfland en maakt sociaal en economisch deel uit van het Rijnmondgebied. Deze regionale positie biedt naar het inzicht van de Commissie op minimaal twee niveaus kansen en beperkingen voor het gemeentelijke beleid:

- **Vanwege regionale, sociaaleconomische trends en ontwikkelingen:** de gemeente kan profiteren van trends en ontwikkelingen binnen de regio (zoals een toenemende bereikbaarheid door de Blankenburgverbinding en Hoekse lijn) en veranderingen in de bevolkingssamenstelling. Maar regionale ontwikkelingen kunnen de haalbaarheid van eigen beleidsdoelen ook beperken (zoals de gezondheidkundige situatie die sterk wordt beïnvloed door het omliggende haven- en industriegebied).
- **Vanwege regionale, natuurlijke systemen:** de gemeente is onderdeel van regionale systemen, zoals een landschapsecologisch systeem en een water- en bodemsysteem. Slechts delen van die systemen zijn beïnvloedbaar.

De regionale positie wordt wel op meerdere plekken benoemd in de omgevingsvisie, maar het OER en de visie analyseren niet (expliciet) welke kansen en beperkingen die positie tot gevolg heeft. Zo brengt de omgevingsvisie het beleid van Vlaardingen, op het gebied van mobiliteit, woningbouw en voorzieningen, niet direct in verband met die regionale sociaaleconomische trends en ontwikkelingen en natuurlijke systemen. Daardoor worden mogelijk kansen gemist voor de positionering van de stad binnen de regio, of blijven afhankelijkheden buiten beeld die de haalbaarheid van gemeentelijke beleidsdoelen beïnvloeden.

De Commissie beveelt aan om in de aanloop naar een volgende versie van de omgevingsvisie (of voorafgaand aan de programma's) meer systematisch en inhoudelijk te onderzoeken hoe Vlaardingen gepositioneerd kan worden: als stad binnen een grotere regio en als onderdeel van verschillende systemen. Analyseer de natuurlijke systemen waar Vlaardingen onderdeel van is en kijk aan welke 'knoppen' de gemeente wel en niet kan draaien. Bepaal daarnaast voor de regionale, sociaaleconomische trends en ontwikkelingen bijvoorbeeld een aantal scenario's voor de ontwikkeling van omliggende gebieden. Beschouw de kansen en beperkingen die dit samen biedt en de wijze waarop de gemeente hierop zou kunnen inspelen, bijvoorbeeld in het kader van de brede welvaart van de regio.

Zo'n analyse biedt de basis voor het formuleren van eigen beleidsdoelen en beleidsmaatregelen en helpt om te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Ook geeft het een beeld van de randvoorwaarden en knelpunten voor het halen van de gemeentelijke doelen, en van veranderingen waar de gemeente zich in regionaal verband voor kan inzetten.

3.2 Adresseren van dilemma's in de programma's

Het valt de Commissie op dat de gemeente met de recent vastgestelde Groenvisie 2024–2034 relatief gedetailleerd en concreet beleid heeft vastgesteld met duidelijk kaartmateriaal. Er is een hoofdgroenstructuur vastgelegd met in het verlengde daarvan een ecologische structuur

en een nog op te stellen natuurwaardenkaart en natuurkansenkaart. De Commissie constateert dat er in de omgevingsvisie een aantal dilemma's staat dat nadere uitwerking behoeft, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit (autoluw worden versus inzetten op autobereikbaarheid) en andere ambities (zoals een 'huiskamer' voor de inwoners van Vlaardingen versus een aantrekkelijk centrum voor recreanten). Ze beveelt aan om op vergelijkbare wijze als de groenvisie het beleid op het gebied van 'water en bodem' en 'gezondheid en sociaal' uit te werken in programma's en in die programma's te bepalen hoe met dilemma's wordt omgegaan.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep op 1 oktober 2024 Vlaardingen bezocht en gesproken met vertegenwoordigers van de gemeente. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. Roeland van Kerkhoff

drs. Allard van Leerdam

Margo Meeuwissen MSc

MSc. Imke van Moorselaar

mr. Roel Sillevius Smitt (secretaris)

ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvisie.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om het project J11, “stedelijk ontwikkelingsprojecten”. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van de gemeente Vlaardingen.

Initiatiefnemer besluit

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlaardingen.

Bevoegd gezag mer-procedure

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlaardingen.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3844](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissiener.nl
w commissiener.nl

